

Вих. № 4491/1-13/02
від 13.02.2018р.

Міністру Фінансів України
пану **ДАНИЛЮКУ О.О.**
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

Шановний Олександрє Олександровичу!

Користуючись нагодою, висловлюємо Вам свою повагу та бажаємо успіхів у професійній діяльності.

Незалежна асоціація банків України (далі – НАБУ), яка об'єднує переважну частину банківського сектору України, висловлює своє занепокоєння та інформує про факти упередженого трактування Державною фіскальною службою України (далі - ДФС) норм чинного законодавства.

Суть нашої стурбованості обґрунтована наступним.

Наприкінці 2016 року, НАБУ повідомляла про факти помилкового трактування норм чинного законодавства органами ДФС. Так, під час проведення планової перевірки одного з комерційних банків (АТ «УкрСиббанк»), фіскальним органом було встановлено, що банком невірно визначено фінансовий результат від переоцінки іноземної валюти з урахуванням суми переоцінки резервів за кредитними операціями, оскільки фіскальний орган вважає, що страховий резерв не є монетарною статтею та перерахунок курсової різниці по сформованому страховому резерву не повинен відображатися у податковому обліку банківської установи. Ця позиція була зазначена у листі ДФС № 26135/6/99-99-15-02-02-15 від 02.12.2016 року.

Національний банк України своїм листом від 13.02.2017 року №60-0004/11295 «Про переоцінку резервів під кредити, що надані в іноземній валюті» на адресу Мінфіну та ДФС надіслав підтвердження, що спеціальні резерви належать до монетарної статті в якості складової частини балансової вартості фінансового активу, відповідно банки повинні здійснювати переоцінку усіх монетарних статей балансу в іноземній валюті, в тому числі страхових резервів, під час кожної зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют.

Після більш детального розгляду на спільній зустрічі, яка була проведена в січні 2017 року у Міністерстві фінансів України, за участю представників Великої Четвірки, НБУ, банків, ДФС листом від 13.02.2017 року № 2821/6/99-99-15-02-02-15 на адресу НАБУ визнано, що питання визначення у бухгалтерському обліку банків курсових різниць, зокрема, по страхових резервах, належить до компетенції Національного банку України, тому вищевказана консультація щодо визнання страхового резерву немонетарною статтею та відображення у податковому обліку перерахунку курсової різниці по сформованому страховому резерву застосовується у частині, що не суперечить позиції Національного банку України.

Банківська спільнота вважала, що питання врегульоване та не потребує узагальнення в податковій консультації.

Однак, питання знов виникло при перевірці Головним управлінням ДФС в м. Києві (далі - ГУ ДФС в м. Києві) одного з комерційних банків вже у 2018 році.

За результатами перевірки банку - члена НАБУ, на думку фахівців фіскальної служби, банк допустив порушення вимог пп. 153.1.3 п. 153.1 статті 153 Податкового кодексу України (далі – ПК України) в редакції, яка діяла у 2014 році, пп. 139.3.1 п. 139.3. статті 139 ПК України в редакції, що діяла з 01.01.2015, в частині неправомірного, на думку ГУ ДФС в м. Києві, віднесення на витрати суми переоцінки резерву для відшкодування можливих втрат за активними операціями (далі - резерв або страховий резерв) за фінансовим кредитом, у зв'язку із здійсненням цієї переоцінки через курсову різницю.

Так, в Акті ГУ ДФС в м. Києві від 01.02.2018 складеного за результатами вищезазначеної перевірки, зазначено, що страховий резерв це розрахунковий показник, який визначається за методикою Національного банку України. Даний показник розраховується виходячи з суми заборгованості за фінансовим кредитом, забезпечення за кредитом та фінансового стану позичальника та визначає можливий ризик неповернення кредиту (або його частини) позичальником, тобто розрахункову суму можливих втрат банку. Страховий резерв не може бути отриманий чи сплачений у грошовій формі.

ГУ ДФС в м. Києві дійшла висновку, що страховий резерв не є монетарною статтею і перерахунок курсової різниці по сформованому страховому резерву не повинен відображатись у податковому обліку банку.

Враховуючи, що правила формування резервів та ведення бухгалтерського обліку виконуються банківським співтовариством з урахуванням нормативно-правових актів НБУ, то позиція фіскального органу при проведенні перевірок інших банківських установ, яка постійно змінюється, **загрожує величезними податковими ризиками для всієї банківської системи і може вплинути на результати економічної діяльності банків.**

Просимо Вас, шановний Олександр Олександровичу, сприяти у перегляді позиції Державної фіскальної служби України і усуненні різних трактувань у питанні податкового обліку суми переоцінки резерву для відшкодування можливих втрат за активними операціями за фінансовим кредитом у зв'язку із здійсненням цієї переоцінки через курсову різницю та відновити справедливе вирішення цього питання.

Для остаточного врегулювання і вирішення різних підходів у цьому питанні просимо призначити робочу зустріч експертів НБУ – ДФСУ – аудиторів – НАБУ.

Фахівці НАБУ, в свою чергу, завжди готові до співпраці та надання консультацій з питань специфіки банківської діяльності.

Сподіваємось на підтримку даної ініціативи, розгляд запропонованих матеріалів та зворотній зв'язок.

Додатки: 1. Лист НБУ від 13.02.2017року №60-0004/11295 (на 4 арк.).
2. Лист ДФСУ від 13.02.2017року №2821/6/99-99-15-02-02-15(на 3 арк.).

З повагою

Виконавчий директор

Олена Коробкова